

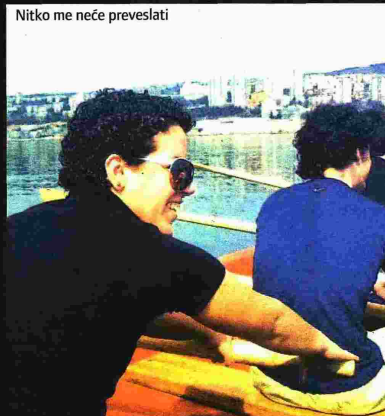

OVO JE OČITA SPOLNA DISKRIMINACIJA, TVRDI PETRA PROSENIĆA, NAKON ŠTO JE NAJVEĆI H

Bit ću i ja kraljica mora, neće me zaustaviti nevere ni bure
FACEBOOK

Zadar

Nitko me neće preveslati

Petrini kolege jasno pokazuju što misle o radu sa ženom na brodu

Ne bi se tanker potopija NIJE IM UŽANCA PRIMATI ŽENE

PIŠE
MIŠEL KALAJŽIĆ

Mi u Tankerskoj plovidbi vjerujemo da je posada naša najveća vrijednost, mo to je poznatog zadarskog brodera, istaknut na njihovoj internetskoj stranici uz online aplikaciju za prijave pomoraca za posao.

Da, ali samo ako su te posade muškog roda, može se zaključiti iz iskustva Petre Prosenić (25), magistre inženjerke nautike i tehnologije pomorskog prometa, koja je ovih dana privukla pozornost medija nakon što je na Facebook profilu Vlade RH objavila pismo u kojem optužuje zadarsku tvrtku da ju je diskriminirala zbog spolne pripadnosti. Petra je, naime, odbijena u postupku prijave za kadeturu na brodovima Tankerske plovidbe – jer je žena.

Mlada se Saljanka ne razlikuje puno od vršnjaka svoje generacije. Vesela i društvena, sa hrpom šaljivih fotki na svom Facebook profilu, ali i ponosnim fotografijama dođele pomorske diplome, odaje dojam pozitivne, neopтереćene osobe koja ima puno prijatelja i žudi za ispunjenim i vedrim životom. Petra sebe vidi na brodu. Ali ne kao turistkinju ili putnicu, već kao kadetkinju, danas-sutra časnicu, pa, zašto ne, i -kapetanicu. Petri su brod i more životni poziv, ali u postizanju takve karijere već je na prvom koraku brutalno zaustavljena. Ne zbog toga što je nesposobna, lijena ili nezgodna karaktera, već isključivo zato što je - žena. Petra je omalovažena kao ljudsko biće i to samo zbog svoje spolne pripadnosti.

- Oduvijek sam htjela na brod, more mi je jednostavnu

krvi. Prvu godinu pomorskog studija upisala sam na Sveučilištu u Zadru, a onda sam se prebacila u Rijeku. Htjela sam upisati i srednju pomorsku prije toga, ali mama nije bila sigurna je li to zbilja želim pa sam po njezinu izboru upisala ekonomsku školu iako sam htjela u pomorsku. A onda je na kraju stvarno skužila da ja to volim. Otac je umirovljeni časnikratne mornarice tako da je tradicija bila prisutna, a i iz Salija sam, na Dugom otoku, čitav život okružena morem i brodovima, tako da sam se zaljubila u taj poziv - kaže nam Petra.

RJEČKI STUDIJ

Završeni studij u Rijeci osposobio ju je za navigaciju na mostu, a to se zvanje potom usavršava na brodu. Ide se prvo za kadeta, nakon godinu dana kadeture polaže se časnički ispit za 3. časnika, pa drugi, prvi i onda za kapetana.

Korektni smo prema damama u - kancelarijama

••• Pokušali smo u Tankerskoj plovidbi razgovarati s Nedjeljkom Torbarinom. Na broju njegova ureda javila se muška osoba koja je, kad smo se predstavili kao novinari, rekla da je Torbarina odsutan i da se javimo upravi. Rekli smo da zovemo zbog Petre Prosenić, ali nas je prekinuo kazavši da zna zbog čega zovemo, ali da nam u tome ne može pomoći. Nazvali smo ured direktora, a tajnica s kojom smo razgovarali rekla nam je da nas nema s kim spojiti jer je u tvrtki gužva zbog proslave obljetnice. Kazali smo da nam treba odgovor na pitanje je li se u Tankerskoj žene odbijaju kao kadetkinje, na što nam je rekla:

- Pa vidite da to nije točno.

Da, ali vi ste zaposleni u kancelariji, a Petra Prosenića je htjela na brod. Ne sumnjamo da Tankerska ne zapošljava žene na drugim poslovima.

- Tankerska je korektna prema svojim ženama i nemamo se što žaliti, ali odgovore na pitanja možete dobiti samo od direktora - zaključila je tajnica.

- Odlučila sam, budući da sam iz Zadra, otići u domaću Tankersku plovidbu i tamo se prijaviti za kadeturu, što se pretvorilo u potpuni fijasko. Prvo je razočaranje započelo već s pokušajem dobivanja stipendije. Kako sam upoznala dečke iz Zadra koji su sa mnom studirali, rekli su mi da dosta njih ima stipendiju Tankerske plovidbe.

Odlučila sam i ja otići u Tankersku i pitati za stipendiju, na što su mi rekli: "Za koga to pitaš, za brata?" Ja kažem: "Ne, pitam za sebe", na što mi je odgovoreno da ne daju stipendije za žene.

Odlučila sam da se neću osvrtni na to jer ću možda trebati nakon pet godina faksa opet otići tamo. Kad je došlo vrijeme za kadeturu, ispunila sam online aplikaciju i odmah mi je bilo čudno da na aplikaciji, gdje su opći podaci, kod jednog podatka ima samo mogućnost izbora: "oženjen/neo-

Odlučila sam i ja otići u Tankersku i pitati za stipendiju, na što su mi rekli: 'Za koga to pitaš, za brata?' Ja kažem: 'Ne, pitam za sebe', na što mi je odgovoreno: 'Ne dajemo stipendije za žene', kazuje Petra

Kojoj posadi ne bi dobro došla ovakva jaka dama?

ženjen". Nema: "udana/neudana". Ja sam stavila "neoženjen" i poslala. Prijatelji su mi rekli da svima barem odgovore jesu li primljeni, treba li čekati ili slično, ali meni nitko nije odgovarao i ja sam odlučila vidjeti osobno kod Nedjeljke Torbarine, koji je zadužen kao crew manager, u čemu je problem - kazuje Petra.

Otišla je u zgradu Tankerske plovidbe u Zadru i ono što je čula u tom razgovoru zapremastilo ju je.

- Rekao mi je da je zaprimio moju aplikaciju i da inače svi-ma odgovori. Pitala sam ga zašto meni nije odgovorio, a on mi je rekao: "Pa ne znam što bih ti odgovorio. Ja te ukrcati na brod neću i, što se mene ti-

će, ti si odbijena!" Pitam opet zašto, a on će: "Pa nama nije užanica primati žene."

Pitala sam ga na to zna li u kojem stoljeću živi, na što mi je odgovorio: "Zašto ne ideš na stranu kompaniju, tamo će te uzeti." Pokušala sam mu objasniti da je bolje ići u svoju kompaniju, biti s našim ljudima... To je trajalo nekih desetak minuta i, iskreno, bila sam u šoku, tako da mu nisam baš puno ni rekla, ali to je bila kap koja mi je pretila čašu. Odlučila sam da neću šutjeti, pogotovo kad mi jerekao da je bilo cura i prije mene i da su sve odbijene. One su očigledno šutjele o tome. Ja-ko sam se razočarala, osjećala sam se povrijeđeno, pogotovo jer je to zadarska tvrtka, ja sam iz Zadra i mislila sam da ću tu moći pronaći neki svoj put i nakon kadeture se možda i zaposliti. Bila sam u velikom šoku, njegov je pristup bio vrlo odrešit. Nije bilo šanse da se može predomisli. Ja sam ga pitala: "Da sam muško i da sam došla nakon pet godina s diplomom, bi li stvar bila drugačija?", na što mi je bez imalo srama rekao: "Da!"

NEĆE MI KĆERI NA MORE

Pitala sam ga ima li možda kćeri, na što mi je odgovorio da ima dvije kćeri. "Što da je neka od njih izabrala ovaj put", pokušala sam, na što je uzvratilo: "Njihovo mjesto je ekonomija ili nešto slično, što je za žene."

Svi kojima sam ispričala ovo iskustvo rekli su mi da ne idem s tim u javnost jer to nije u redu. Otac mi je rekao da je to tipičan zaostali mentalitet koji ne može razlučiti da je sad 21. stoljeće i da je to normalna stvar. Mama je, kad je čula, bila "luda", ona je odmah htjela tužbe, žalbe... Bili su u šoku jer su se i oni nadali budući da je

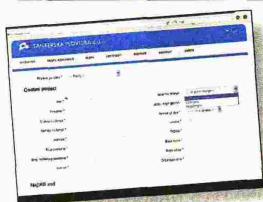

HRVATSKI BRODAR ODBIO NJEZINU PRIJAVU ZA KADETURU

Ovako izgleda kada je žena za timonom. U čemu je problem?

da su me ukrkali

'NEOŽENJEN'

Kad je došlo vrijeme za kadeturu, ispunila sam online aplikaciju i odmah mi je bilo čudno da na aplikaciji,

gdje su opći podaci, kod jednog podatka ima samo mogućnost izbora: "oženjen/neoženjen". Nema: "udana/neudana". Ja sam stavila "neoženjen" i poslala

to naša domaća, zadarska kompanija. Pukao mi je film i odlučila sam, nakon što sam malo došla sebi, sve to sastaviti i objaviti pismo na Facebook profilu Vlade, koji su na cijeli taj post odgovorili samo da se obratim pravobraniteljici za ravnopravnost spolova - kaže Petra.

O crew manageru Tankerske, kaže, ne zna ništa posebno i ne može suditi o njemu, ali sjeća se da joj je još rekao da je bio kapetan duge plovidbe i da mu tko pošalje ženu na brod, da bi se on osobno odlično odnosio prema njoj, ali da neće preuzeti tu odgovornost na sebe da ukrca ženu na brod. Uglavnom, sve skupa završilo je katastrofalno. Nitko je iz Tankerske nije više zvao.

PROTIV UROKA I BAUKA

U Rijeci postoji kompanija CMA za kontejnerske brodove i čula je da dosta kadeta ukrcajavu. Išla se prijaviti i rekli su joj da sad trenutno ne ukrcajavu kadete, već tek na proljeće, tako da mora biti strpljiva. Oni ne razdvajaju pomorce na žene i muškarce, s time tamo

nemaju problem kao u Zadru. Jedna kolegica s Petrina faksa kod njih je već odradila kadeturu, pokušat će i Petra... Ne oduštaje, nema šanse.

Jednoga ćete dana biti kapetanica?

- Ja se nadam. Želja mi je jednoga dana upisati i doktorat iz nautike. Čak mi je profesor na fakultetu, koji mi je bio mentor, ponudio mjesto asistentice, ali je odbijeno na Ministarstvu obrazovanja s obrazloženjem da se ne može zapošljavati nove znanstvene kadrove.

Možda jednom budete šefica ovima koji su vas odbili?

- Zašto ne. Ja ne bih pravila nikakvu razliku - zaključuje Petra Prosenica. Za razliku od nje, Tankerska plovidba se, unatoč dosezima modernih vremena, i dalje drži one stare, zapravo primitivne, uzrečice, da ženi nije mjesto na brodu jer donosi nesreću. A protiv takvih uroka i bauka jedino se može - znanjem.

I da, provjerili smo online aplikaciju prijave pomoraca za posao kod zadarskog broda- ra. U Tankerskoj plovidbi žena još uvijek može biti samo - (ne) oženjena.

Predsjednik Uprave Mario Pavić: Nemamo ni jednu ženu na brodu

•• Za komentar cijelog slučaja obratili smo se Mariju Paviću, predsjedniku Uprave Tankerske plovidbe.
- Već smo ispitali ovaj slučaj. Utvrđene činjenice su sljedeće: Sukladno navodu voditelja ukrcaja pomoraca koji je primio Petru Prosenicu, razgovor je protekao u bitno drukčijem tonu od onoga koji je Prosenica opisala na Facebook stranicama Vlade. Torbarina joj je kazao da je prijava žene kandidata za kadeta iznimno rijetka, iako je bilo slučajeva da su žene obavile kadeturu na brodovima Tankerske i položile poručnički ispit. Jedna od njih je nakon toga ostala raditi u administraciji Tankerske plovidbe. Tankerska plovidba zapošljava žene i kao pomorce, no činjenica je da je u 60.-godišnjoj povijesti Tankerske bilo samo nekoliko kandidatkinja za pomorsku službu. U ovom trenutku na floti Tankerske plovidbe ne plove niti jedna osoba ženskog spola. Činjenica je da je i u svjetskim razmjerima udio žena na brodovima duge plovidbe iznimno mali, jer se za taj posao tradicionalno odlučuju muškarci, što će se, vjerujemo, u budućnosti postupno mijenjati. Konkretno, što se tiče slučaja Prosenica, Tankerska plovidba nije otvorila natječaj za kadeta jer su pozicije popunjene, a lista kandidata je dugačka. Prilikom odabira budućih kandidata za pozicije vjezbenika na brodovima Petra Prosenica, kao i svi ostali kandidati i kandidatkinje, bit će vrednovana na osnovi svojih psihofizičkih sposobnosti, karakteristika i rezultata za vrijeme obrazovanja. Sigurno je da nikakvi diskriminatorni kriteriji, uključujući i spol, neće utjecati na odabir - odgovorio je Mario Pavić, prvi čovjek Tankerske plovidbe.